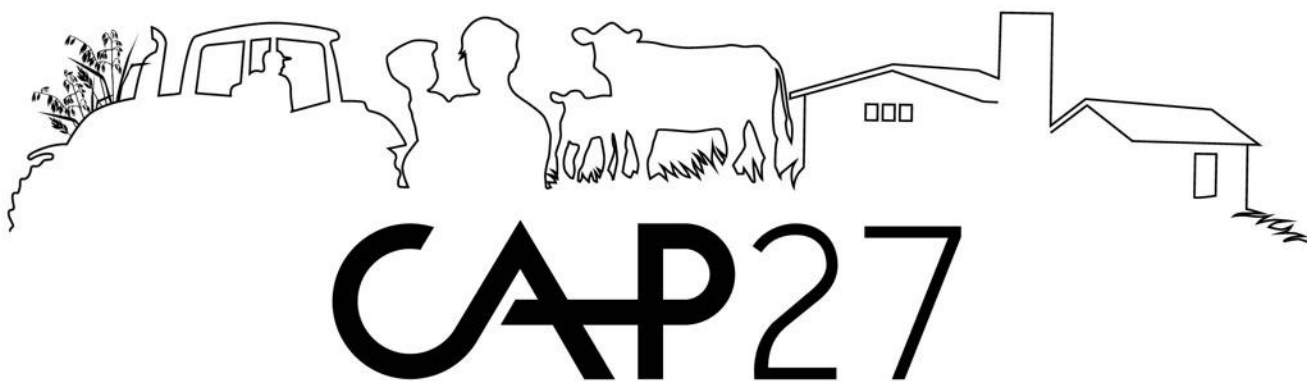

Maistakaa Uuttamaata!

UUDENMAAN MAASEUDUN
KEHITTÄMISSUUNNITELMA
2023–2027

Uudenmaan maaseudun kehittämissuunnitelmaan on koottu yhteistyössä sovitut tavoitteet ja painopisteet Uudenmaan maaseutualueiden kehittämiseksi vuosina 2023–2027.

SUUNNITELMAN TAUSTALLA OVAT:

Euroopan unionin komission julkaisemat suuntaviivat EU:n yhteiseksi maatalouspolitiikaksi (CAP = Common Agricultural Policy).

Suomen osalta CAP-suunnitelma on yhtenäinen maaseudun ja maatalouden kehittämisen kokonaisuus.

Uudenmaan suunnitelmassa on huomioitu alueelle ominaiset tarpeet, asetettu tavoitteet ja määritelty tärkeimmät toimenpiteet niiden saavuttamiseksi.

Toimenpiteitä rahoitetaan maaseudun hanke- ja yritystuilla sekä maatalouden investointi- ja nuoren viljelijän aloitustuilla.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

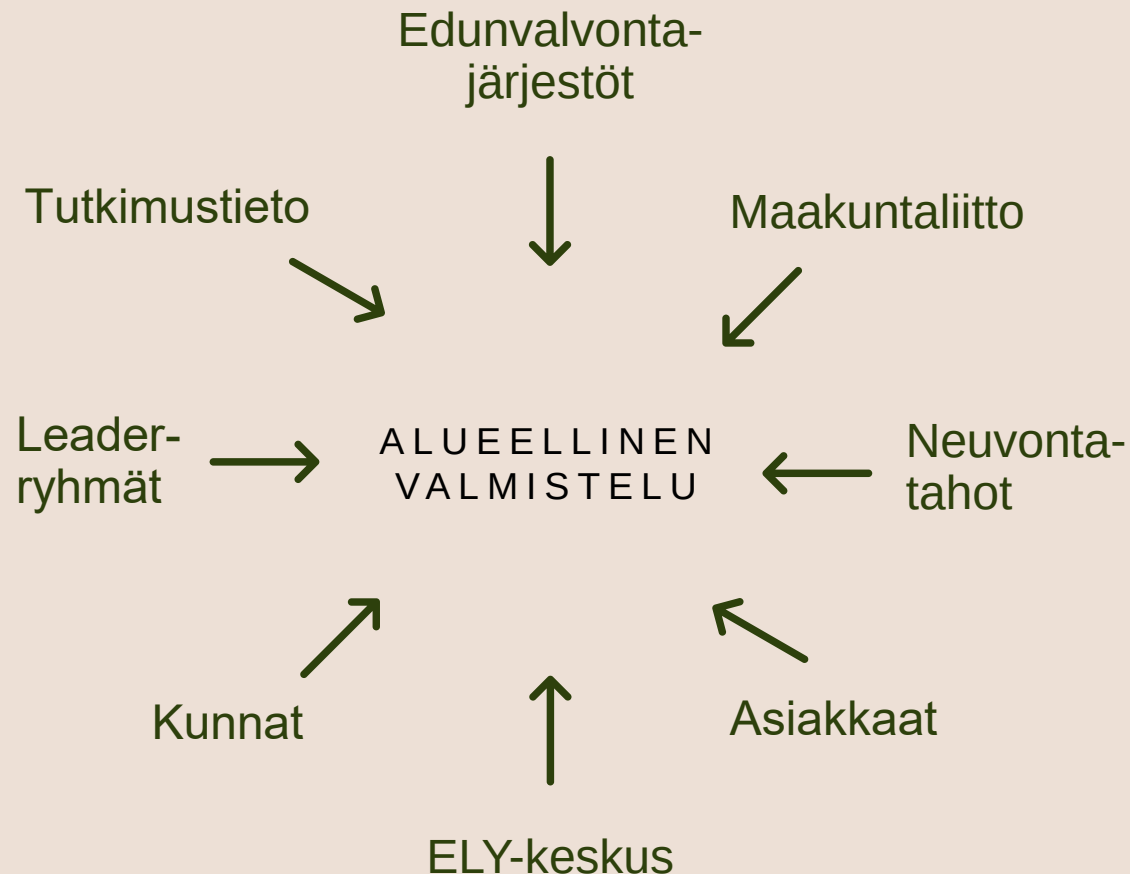
maaseutu.fi

Suunnitelman alueellinen valmistelu ja taustatyö

Yhteinen näkemys tärkeimmistä keinoista valittujen tavoitteiden saavuttamiseksi on luotu laajasti yhteistyötä tehden.

Suunnitelmaa varten ELY-keskus ja alueen Leader-ryhmät ovat toteuttaneet useita selvityksiä, kyselyjä sekä työpajoja alueen toimijoille. Valmistelussa on hyödynnetty myös aikaisempia kokemuksia, aktivoitu verkostoja ja hyödynnetty ELY-keskuksen henkilöstön laajaa osaamista yli vastuualuerajojen.

Uudellamaalla asuu suuri osa maan lähiruuan kuluttajista. Alueella on paljon maataloustuotteiden jalostajia ja elintarviketeollisuutta. Täällä on paljon asukkaita ja yritystoimintaa, joten vihreän talouden ratkaisuilla ja ympäristötoimilla – kaikilla toimialoilla – on maakunnassa erityisen suuri vaikutus.

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

maaseutu.fi

Euroopan unionin
osarahoittama

Tavoitteet

Suomen CAP-suunnitelman ja tämän alueellisen suunnitelman tärkeimpiä tavoitteita ovat **kotimaisen vastuullisen ja kannattavan ruuantuotannon turvaaminen sekä ilmasto-kestävien ratkaisujen edistäminen.**

Uudenmaan tavoitteena on maaseutu, jolla on muutoskyvykkyyttä, palautuvuutta ja monikärkistä kehitystä.

Kannattava ja kestävä alkutuotanto

Aktiivinen ilmastotoimija

Älykäs ja kehittyvä elinkeinotoiminta

Puhtaat vesistöt ja monimuotoinen luonto

Vireät ja elinvoimaiset kylät

TAVOITE

Kannattava ja kestävä alkutuotanto

Tavoitteena on hyvinvoiva ja motivoitunut yrittäjä ja taloudellisesti kannattava tila, jossa maa- ja metsätaloutta harjoitetaan kestävällä tavalla eläinten hyvinvointi, ympäristö ja sosiaaliset näkökohdat huomioiden.

Uudenmaan alkutuotanto on tärkeä osa kotimaista elintarvikehuoltoa ja huoltovarmuutta.

KANNATTAVA JA KESTÄVÄ ALKUTUOTANTO TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEKSI

Edistetään
yhteistyötä

Kannustetaan
maa- ja metsä-
talousyritysten
kehittämiseen

Parannetaan
tuottajien
johtamis-,
markkinointi- ja
taloustaitoja

Edistetään maa-
ja metsätilojen
omistajan- ja
sukupolven-
vaihdoiksi

Edistetään
lähiruuan
tuotantoa,
jalostusta ja
saatavuutta

Monipuolistetaan
tuotantoa

TAVOITE

Aktiivinen ilmastotoimija

Ilmastotavoitteet huomioidaan kaikessa toiminnassa ja tavoitteiden eteen tehdään aktiivisia toimia. Energiaomavaraisuutta ja huoltovarmuutta on parannettu. Ilmastomuutoksen hillitsemiseksi on tehty huomattavia päästövähennyksiä ja energiatehokkuustoimia.

AKTIIVINEN ILMASTOTOIMIJA
TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEKSI

Edistetään
uusiutuvan
energian
tuotantoa

Edistetään uusien
energiaratkaisujen
käyttöönottoa

Edistetään
ruokajärjestelmän
kestävyyttä

Edistetään
maatalousmaan
hiilensidontaa

Edistetään
kiertotaloutta

Edistetään
kestävää puun
käyttöä

TAVOITE

Älykäs ja kehittyvä elinkeinotoiminta

Maaseutualueiden elinkeinotoiminta on vireää ja uudistuvaa. Osaaminen ja innovaatiotoiminta ovat korkealla tasolla ja uudenlaiset yritystoiminnot mahdollistavat lisääntyvät työmahdollisuudet. Maaseudun toimialarakenne on monipuolinen ja sen resursseja hyödynnetään viisaasti.

ÄLYKÄS JA KEHITTYVÄ ELINKEINOTOIMINTA TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEKSI

Madalletaan
kynnystä uuden
liiketoiminnan
aloittamiseen

Edistetään
suomalaisten
maatalous-
tuotteiden
jalostusta

Edistetään
yritysten kasvua,
kannattavuutta ja
uusiutumista

Edistetään
maaseudun
resurssien
viisasta
hyödyntämistä

Edistetään
maaseutuyritysten
omistaja-
vaihdosten
toteuttamista

Edistetään
osaavan
työvoiman
saatavuutta

TAVOITE

Puhtaat vesistöt ja monimuotoinen luonto

Vesistöt ja rannikko ovat nykyistä puhtaampia ja alueen vesien ekologinen tila ja käyttökelpoisuus on hyvä. Lajien väheneminen on hidastunut ja maaseudun luonto on monipuolistunut ja perinnemaisemista ja kulttuuriympäristöstä pidetään huolta. Kulttuuriympäristö tunnistetaan voimavarana.

PUHTAAT VESISTÖT JA MONIMUOTOINEN LUONTO
TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEKSI

Edistetään maan
kasvukuntoa
parantavia
toimenpiteitä

Edistetään
ravinne-
huuhtoumaa
vähentäviä
toimenpiteitä

Edistetään
vesistö-
kunnostusta

Edistetään
luonnon moni-
muotoisuutta ja
kulttuuri-
maisemien
hoitotoimia

Edistetään
arvokkaiden
luontokohteiden ja
kulttuurimaise-
mien kestävää
taloudellista
hyödyntämistä

Edistetään
maatalouden
ekologista
kestävyyttä

TAVOITE

Vireät ja elinvoimaiset kylät

Maaseudulla on turvallista ja hyvä asua ja uusia ratkaisuja on otettu käyttöön. Asukkaat osallistuvat aktiivisesti asuinympäristönsä kehittämiseen ja kaikki toimijat otetaan huomioon aluetta koskevassa päätöksenteossa. Järjestötoiminta on aktiivista ja sillä on merkittävä rooli maaseudun kehittämisessä.

VIREÄT JA ELINVOIMAISET KYLÄT TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEKSI

Edistetään
työpaikkojen
syntymistä

Edistetään
paikallisten
palveluiden
käyttöä

Edistetään
maaseudun
houkuttelevuutta
paikkana asua,
työskennellä ja
yrittää

Edistetään
vuorovaikutusta ja
aitoa yhteistyötä
eri toimijoiden
välillä

Parannetaan
saavutettavuutta

Uudistetaan
järjestöjen
toimintaa

Yhteistyö ja verkostojen rakentaminen

Tärkeintä tavoitteiden saavuttamisen kannalta ovat yhteistyö ja verkostojen rakentaminen. Yhteistyöllä jaetaan työmäärää ja resursseja, jaetaan ja laajennetaan osaamista. Verkostot tukevat ja luovat yhteenkuuluvuuden tunnetta.

Osaamisen, digitalisaation ja innovaatioiden edistäminen

Yritys- ja hanketuissa etsitään hankkeita, joissa viedään eteenpäin toimijoiden osaamista, digitalisaatiota ja innovaatioiden edistämistä, esim. välittämällä tietoa tai rahoittamalla kokeiluja ja uusien menetelmien käyttöönottoa.

Ympäristö- ja ilmasto-tavoitteita edistävät toimet

Tämän suunnitelman sisältö on sovitettu yhteen Uudenmaan liiton yhdessä alueen toimijoiden kanssa laatiman Hiilineutraali Uusimaa 2035 -tiekartan kanssa. Tiekartassa on yhteisesti sovitut tavoitteet ja keinot sekä työnjako, ja se tukee laaja-alaisesti ilmastotyötä.

Rahoituksen painotukset

Uudenmaan maaseudun kehittämissuunnitelman tavoitteita tukevia toimenpiteitä rahoitetaan eri painotuksella ELY-keskuksessa ja Leader-ryhmissä.

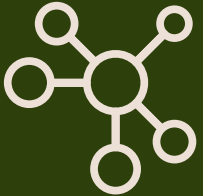
Esimerkiksi tavoitteen ”Kannattava ja kestävä alkutuotanto” saavuttamista tuetaan pääasiassa ELY-keskuksen rahoituksella, kun taas ”Vireät ja elinvoimaiset kylät” toteutuu enimmäkseen Leader-rahoituksella.

Maaseuturahoituksen näkyvyyden ja vaikuttavuuden parantamiseksi Uudenmaan ELY-keskus ja Uudenmaan Leader-ryhmät tulevat tekemään entistä enemmän yhteisiä ponnistuksia.

Valintakriteerit

Yhteistyö

Laaja vaikuttavuus

Hyöty maaseudulle

Uudenmaan ELY-keskuksen rahoituksessa priorisoidaan:

- elinkeinojen kehittämistä
- maatilojen ja sitä kautta ruokahuollon kannattavuutta
- energia-omavaraisuutta
- ilmastokestäviä ratkaisuja

Toteutuksessa suositaan laajoja, koko Uudenmaan aluetta hyödyttäviä tai laajemmin toimialaa hyödyttäviä kokonaisuuksia sekä hankkeita, joihin liittyy laajaa yhteistyötä.

Rahoituksen hyötyä priorisoidaan **harvaan asutun maaseudun, ydinmaaseudun ja kaupungin läheisen maaseudun** alueille. Maaseuturahoituksen kaikkien alueellisten tavoitteiden ja parhaan mahdollisen tuloksen saavuttamiseksi työtä on jaettu Uudenmaan ELY-keskuksen ja alueen neljän Leader-ryhmän kesken.

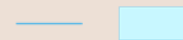
Kaupunki–maaseutu -luokitus

- Sisempi kaupunkialue
- Ulompi kaupunkialue
- Kaupungin kehysalue
- Maaseudun paikalliskeskukset
- Kaupungin läheinen maaseutu
- Ydinmaaseutu
- Harvaan asuttu maaseutu

Kunnat

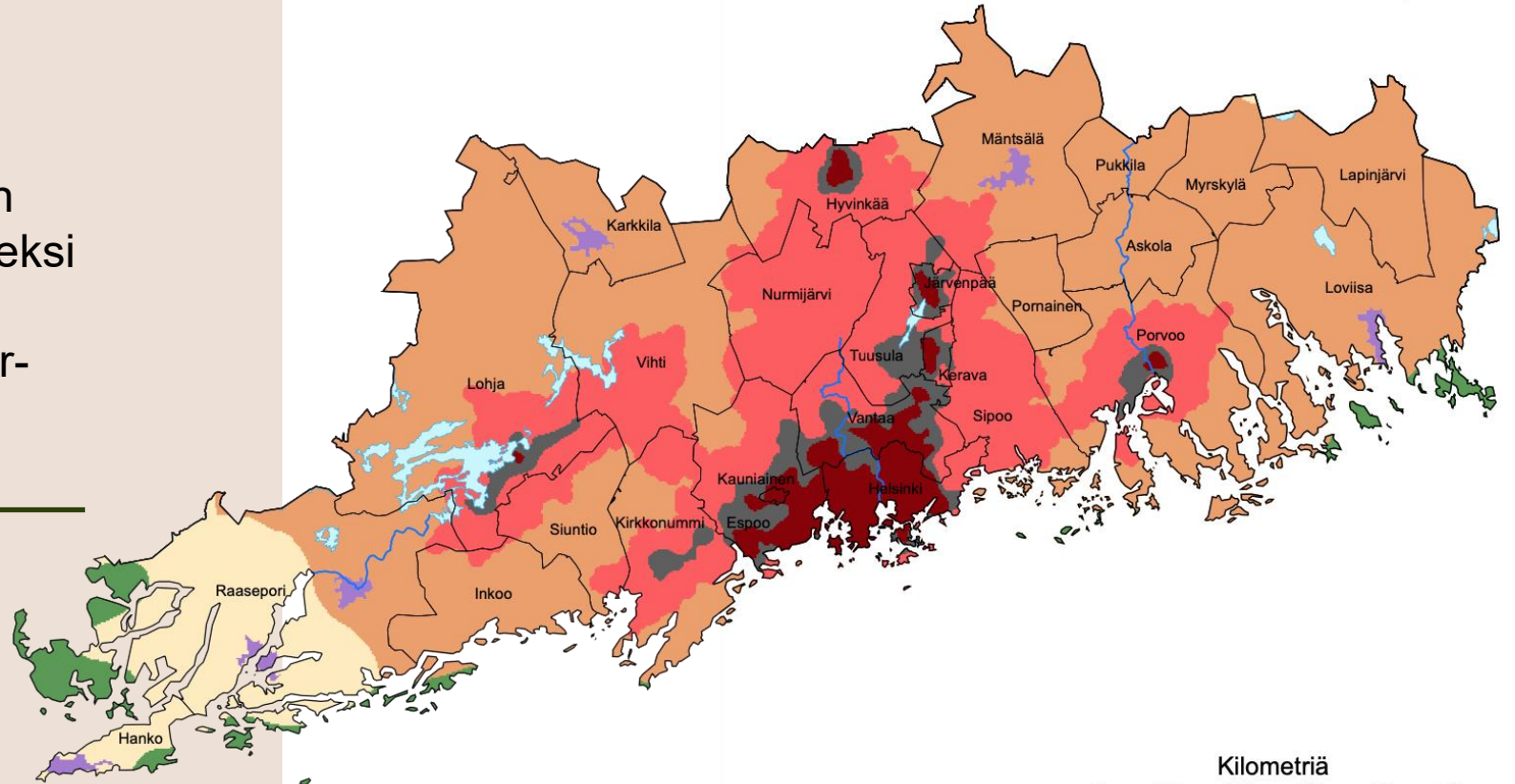
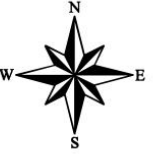

Vesistöt

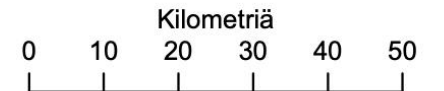

Uusimaa

Kartta pohjautuu SYKE:n 2018 luokitukseen.

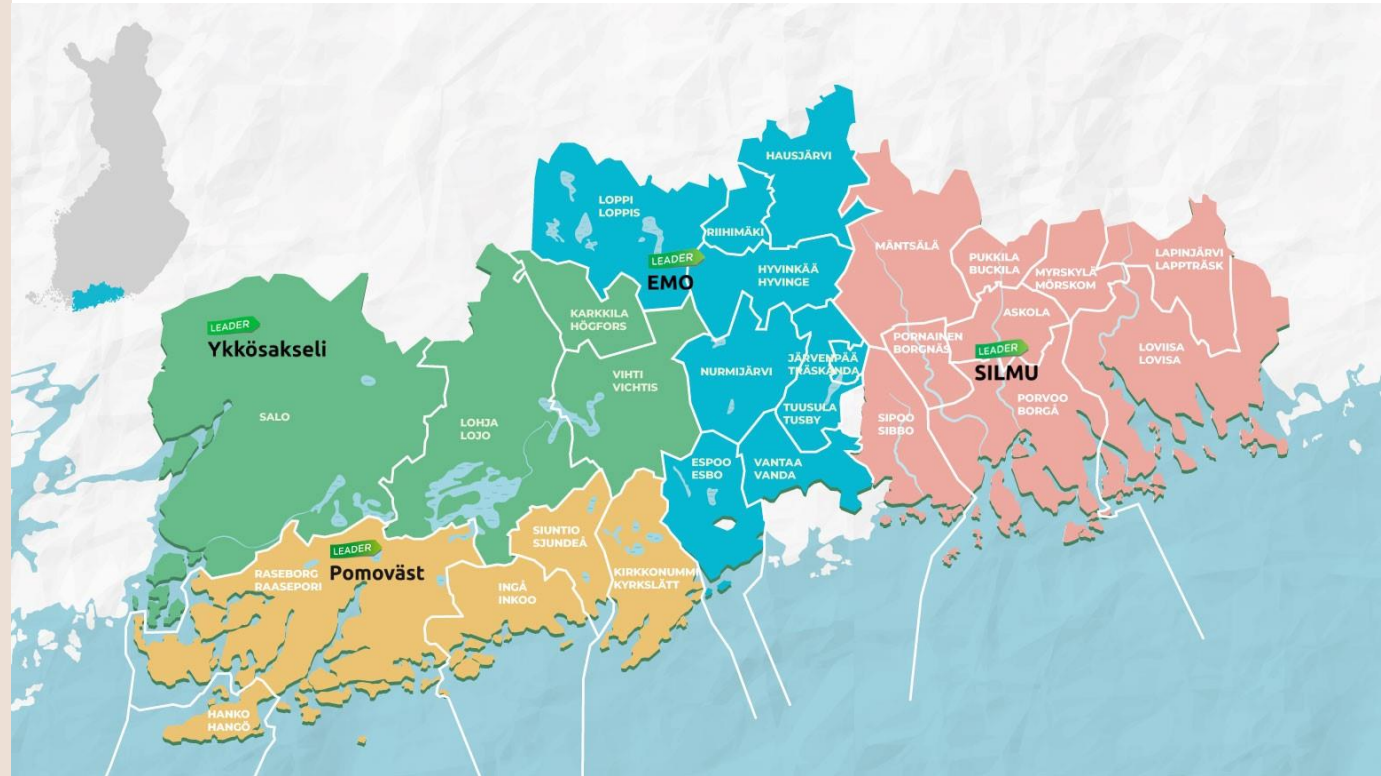
© SYKE © Maanmittauslaitos

Uudenmaan Leader-ryhmät

Uudenmaan alueella toimii neljä Leader-ryhmää; Pomoväst, Ykkösakseli, EMO ja SILMU.

ELY-keskuksen ja Leader-ryhmien yhteistyöstä on laadittu erillinen yhteistyösopimus, jossa on sovittu maaseutualueesta, yhteisistä periaatteista ja työnjaosta. Leader-ryhmien kautta rahoitetaan pääsääntöisesti paikalliset hankkeet ja hankkeet, joissa hyöty kohdistuu maaseutuväestölle.

Leader-ryhmien tehtävä on edistää paikallisia toimintaedellytyksiä ja väestön hyvinvointia omalla alueellaan, ja ne ovat paikallisesti lähellä hakijoita.

LEADER-RYHMÄT

edistävät paikallista
liiketoimintaa

edistävät
peruspalveluja
tukevia toimia

tukevat pienimuotoista
ja osa-aikaista
yrittäjyyttä

tukevat
yhteiskunnallista
yrittäjyyttä

Kiitos!

Valokuvat: Strömforssin Ruukki, Maria Konsin-Palva / Siuntion kirkonkylä © Maaseutuverkosto, Martina Motzbäuchel / Tyttö ja lammas, Susanna Ahonen-Coly / Hanko maisemakuva, Tuula Palaste / Tyynelän luomutila © Maaseutuverkosto, maa- ja metsätalousministeriö / Naiset salaattipellolla, Contum Oy / Lähikuva havumetsästä, iStockPhoto / Aurinkopaneelien asennus, iStockPhoto / Nainen tietokoneen äärellä puhelin korvalla, Contum Oy / Elintarviketyöntekijä, Contum Oy / Lokki ja merimaisema © Maaseutuverkosto, Tomi Aho / Nautaeläin laitumella © Maaseutuverkosto, Tomi Aho / Ihmisiä kojulla © Maaseutuverkosto, Heli Sorjonen / Juoksevia lapsia ulkona © Maaseutuverkosto, Heli Sorjonen / Ihmisiä ja viinimarjapensaita © Maaseutuverkosto, Heli Sorjonen / Leikkuupuimuri pellolla © Maaseutuverkosto, Yrjö Tuunanen / Marjoja myyvät naiset © Maaseutuverkosto, Heli Sorjonen / Ihmisiä puutalon rappusilla @ Maaseutuverkosto, Heli Sorjonen.